

Tilintarkastuskertomus

Stockmann Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n (y-tunnus 0114162-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitiilinpäätöksen liitetiedossa 2.6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan

mukaiset merkittävät olennaisen virheellisuuden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Liikearvon ja tavaramerkin arvostaminen/emoyhtiön sijoitus Lindexiin (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 3.2 ja emoyhtiön liitetiedot 10)

- Vuoden 2019 lopussa liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 594 milj. euroa kohdistuen kokonaisuudessaan Lindex-segmentille.
- Johdon laatimat arvonalentumistestaukset rahavirtaa tuottavan Lindex - liiketoiminnan osalta perustuvat arvioihin käyttöarvosta.
- Arvonalentumistestauksen taustalla olevien rahavirtaennusteiden keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa liikevaihdon kasvun, kannattavuuden kehityksen ja diskonttauskoron osalta. Testauksessa käytettävistä ennusteisiin liittyvästä arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon ja tavaramerkin arvostus on tarkastuksessa ollut keskeinen seikka.
- On olemassa riski, että rahavirtaa tuottavan yksikön suorituskyky ei ole linjassa alkuperäisten odotusten ja ennusteiden kanssa, minkä vuoksi liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvot voivat ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän.
- Vuoden 2019 lopussa emoyhtiön osakekannan markkina-arvo alitti emoyhtiön omistajille kuuluvan konsernin sekä emoyhtiön oman pääoman kirjanpitoarvon.
- Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvon ja tavaramerkin sekä emoyhtiön Lindex-sijoituksen arvonalentumistestauksen vuoden 2019 tilinpäätöksen osalta.
- Läpikäynnissä ovat olleet mukana arvonnäilyksen erityisasiantuntijamme, ja tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:
 - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten asianmukaisuuden kyseenalaistamista
 - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten kuten rahavirtaennusteiden, diskonttauskorkojen ja kasvunennusteiden vertailua laadittuihin ennusteisiin, ulkopuolisista tietolähteistä saatuun markkinainformaatioon sekä Stockmannin omiin aiempien tilikausien toteumatietoihin
 - arvonalentumistestauslaskelmien aritmeettisen oikeellisuuden testaamista
 - liikearvon ja tavaramerkin arvonalentumistestaukseen liittyvän liitetietoinformaation arviointia, mukaan lukien käytettyjen oletusten ja herkkyysanalyysien asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointia.

Kiinteistöjen arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 3.3)

- Konsernitilinpäätöksessä Stockmann arvos-
taa omassa käytössä olevat kiinteistöt
käypään arvoon. Käyvät arvot perustuvat
ulkopuolisten auktorisoitujen kiinteistöar-
vioijien määrittämiin arvioihin. Vuoden 2019
lopussa kiinteistöjen kirjanpitoarvo konserni-
taseessa oli yhteensä 668 milj. euroa.
- Konsernin omassa käytössä olevien kiinteis-
töjen uudelleenarvostamiseen käypään
arvoon liittyy rahavirtojen ennustamisesta ja
diskonttaamisesta johtuvia epävarmuus-
tekijöitä ja johdon subjektiivisia arvioita.
- Kiinteistöjen arvostamiseen vaikuttavat ar-
vostuslaskelmissa käytetyt oletukset, joihin
liittyy merkittävä määrä johdon harkintaa.
- Keskeiset oletukset koskevat muun muassa
arvioita tulevien vuokrien tasosta, käytetystä
diskonttokorosta sekä kiinteistöjen tulevista
investoinneista.
- Olemme arvioineet käypien arvojen määrit-
tämiseen sovellettuja periaatteita ja mene-
telmiä. Laskelmien luonteen vuoksi tarkas-
tukseen on osallistunut myös KPMG:n
arvonmääritys-asiantuntijoita, jotka ovat
arvioineet Stockmannin määrittämien
kiinteistöjen käypien arvojen asianmukai-
suutta.
- Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet
muun muassa:
 - arvostusmallien ja niissä käytettyjen
keskeisten oletusten asianmukaisuuden
arviointia muun muassa vertaamalla
niitä ulkopuolisista lähteistä saatuun
markkinainformaatioon
 - kiinteistöjen käypään arvoon arvostami-
sesta annetun liitetietoinformaation asi-
anmukaisuuden ja riittävyyden arvioin-
tia.

Vaihto-omaisuuden valvonta ja arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 2.4)

- Stockmann harjoittaa liiketoimintaa laajan
tavaratalo- ja muotimyymäverkon sekä
verkkokauppojen kautta, Suomessa ja
ulkomailla. Tästä johtuen tietojärjestelmien
ja sisäisten kontrollien toimivuus sekä
johdon valvonnan merkitys vaihto-
omaisuuden saldohallinnan oikeellisuuden
ja asianmukaisen arvostamisen var-
mistamiseksi korostuvat.
- Konserni myy muotituotteita ja muita tuot-
teita joiden kysyntään vaikuttavat muun mu-
assa kuluttaja- ja muotitrendien muutokset.
- Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy
johdon harkinnanvaraisuutta, muun muassa
varastonimikkeiden tulevaan menekkiin liit-
tyen, minkä vuoksi vaihto-omaisuuteen teh-
tävät arvonalentumiskirjaukset eivät enää
- Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet
muun muassa:
 - vaihto-omaisuuden valvontaan liittyvän
prosessin sekä johdon käyttämien
seurantaraporttien sopivuuden arviointia
 - konsernin vaihto-omaisuutta käsittelevien
tietojärjestelmien sekä näihin liittyvän käyt-
täjäoikeuksien hallinnan ja tietoturvan
osalta kontrolliympäristön ja järjestelmäpe-
räisten kontrollien toimivuuden arviointia
 - inventaareihin osallistumista valituissa toi-
mipisteissä ja konsernin keskusvarastojen
inventointiprosessien asianmukaisuuden
arviointia
 - data-analyysien suorittamista vaihto-omai-
suuden hinnoittelun oikeellisuuden sekä

myöhemmin välttämättä osoittaudu riittäviksi.

vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien laskelmien luotettavuuden testaamiseksi

- vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien periaatteiden sekä tehtyjen arvonalentumiskirjausten riittävyyden arviointia.

Rahoitus

(konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.1, 1.2, 3.5. ja 4.8)

- Konserni neuvotteli rahoittajapankkien kanssa marraskuussa 2019 uudelleen pankkilainoihin liittyvät kovenanti- ja erääntymisehdot.
 - Tilikauden 2019 päättyessä korollisten rahoitusvelkojen määrä on 412 milj. euroa (€ 588 milj. euroa vuoden 2018 lopussa).
 - IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardi otettiin käyttöön 1.1.2019, ja tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 konsernitaseeseen sisältyy 530 milj. euron suuruinen vuokrasopimusvelka kuvastaen solmittujen vuokrasopimusten nykyarvoa tulevista vuokranmaksuista. Vastaavasti konsernitaseeseen omaisuuseriin sisältyy 486 milj. euron suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä sekä 17 milj. euron suuruiset vuokrasopimus-saamiset.
 - Vuokrasopimusvelkojen ja käyttöoikeusomaisuuserien määrittelyn taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa vuokrasopimuskausien keston, poistoaikojen sekä diskonttauskoron osalta.
 - Olemme arvioineet rahoitusjärjestelyjen ehtojen vaikutuksia luokitteluun ja kirjaimiseen suhteessa konsernitilinpäätöksen laatimisperustaan sekä sovellettaviin laadintaperiaatteisiin ja tilinpäätössäännöksiin.
 - Lisäksi olemme arvioineet rahoitusjärjestelyistä ja korollisista rahoitusveloista konsernitilinpäätöksessä esitettyjen liitetietojen asianmukaisuutta.
- IFRS 16 -standardin soveltamisen osalta olemme:
- läpikäyneet periaatteet ja laskelmat liittyen vuokrasopimusvelan määrittelyyn
 - arvioineet laskelmissa sovellettuja oletuksia liittyen vuokrasopimuskausien keston, diskonttauskorkoon ja käyttö-oikeusomaisuuserien poistoaikoihin
 - verranneet pistokokein tiettyjen merkittävimpien vuokrasopimusten ehtoja laskelmissa käytettyihin tietoihin.
 - arvioineet annetun liitetietoinformaation asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat

myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tai tilintarkastusyhteisöä edustavat henkilöt ovat toimineet yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina yhtäjaksoisesti vähintään 30 vuotta. Allekirjoittaneet ovat toimineet yhtiön tilintarkastajina kevään 2015 varsinaisesta yhtiökokouksesta alkaen yhtäjaksoisesti viisi vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 17. helmikuuta 2020

Henrik Holmbom
KHT

Marcus Tötterman
KHT